

Mercat i política

Muriel Casals

Caixes i país

El 21 de gener al matí va tenir lloc a la facultat d'Economia i Empresa de la UB un debat sota el títol "De caixes a bancs, la fi del compromís social amb la societat?".

Convocaven quinze entitats diverses que comparteixen la preocupació per la destrucció del model català de caixes d'estalvis.

La qüestió que va centrar totes les intervencions va ser el paper que poden tenir en l'economia actual unes institucions financeres que responen a una lògica diferent de la que té el capital privat. Tenint en compte que es tracta d'entitats que no són tampoc, la majoria, empreses de propietat pública. De fet, les caixes d'estalvis es troben en algun punt intermedi del camí que va de la iniciativa privada guiada pels mecanismes del mercat fins a les empreses públiques que tenen el lucre com a motor.

Des d'aquesta perspectiva, les caixes són part de l'anomenat tercer sector de l'economia. Les situem dins un conjunt d'activitats guiades per la voluntat de servei que funcionen amb la cooperació com a estímul més poderós que la competència.

Certament, el comportament de les caixes catalanes els darrers trenta o quaranta anys ens fa pensar que han oblidat els seus orígens i hem vist com derivaven cap a conductes més pròpies dels bancs que no pas de la funció per a la qual havien estat creades.

Ara es tracta de recordar a unes entitats que van ser les inventores dels microcrèdits i de les finances arrelades al territori que no han de cedir a una transformació pensada i decidida des del govern central espanyol oblidant allò que les havia fetes eminentment populars i respectades.

UAB

Fabián Estapé

Estapé respon

Les caixes esperen el cop de puny final

—Professor Estapé, els bancs han guanyat la guerra contra les caixes?

—De moment, les caixes tenen un temps prudencial per a guarir-se les nafres. Però si no paren compte, els cau un altre cop de puny, que pot ser mortal.

—És l'inici de la desaparició definitiva del model de caixes?

—És un pas de gegant cap a una modelització de les noves caixes del segle XXI. Tot i que puguin tenir la forma jurídica de bancs, continuaran essent *caixetes*.

—Creieu que l'estat i el Banc d'Espanya han estat pressionats per la banca per a accelerar la conversió de caixes en bancs?

—Els banquers sempre han estat partidaris de fer canibalisme amb les caixes, i si és possible, menjar-se-les ells. Em fa l'efecte que ara els bancs tenen prou feina perquè el BE no els pressioni; no tenen gaire esma de pressionar ells. Però, sigui com sigui, és evident que ho celebren amb cava, els banquers.

—Quin pes ha tingut la pressió dels mercats internacionals en l'acceleració d'un procés que havia de ser més lent?

—Aquí sí que teniu raó: la velocitat del canvi de plans de l'estat i el regulador s'ha accelerat per la pressió exterior. Recordeu que mana Brussel·les i no pas Espanya. I que mana el Banc Central Europeu i no el Banc d'Espanya.

—L'estat i el Banc d'Espanya volen controlar políticament aquests nous bancs?

—Si va endavant la proposta de Salgado, voldrà dir que les caixes seran governades per l'estat. Si l'estat volia que no hi hagués polítics a les caixes, per què a Caja Madrid hi posen Rodrigo Rato? Que respongui algú, si us plau.

—Quin paper creieu que pot tenir-hi "La Caixa", en el nou escenari?

—De moment mira des de proa les onades que venen de popa. "La Caixa" primer observa, i després actua. I quan actua, l'encerta.

—I el Banc de Sabadell?

—Es troba bé de salut. Si el deixen fer, es pot consolidar al tercer lloc. Però hi haurà garrotades per aquesta medalla de bronze.

—El govern d'Artur Mas ha dit que no és tan dolent, que les caixes es converteixin en bancs. Què en té, de positiu?

—Per al senyor Mas no hi ha res dolent mentre continuï essent president de la Generalitat. No sé trobar un aspecte positiu al desmembrament del sistema català de caixes, ja em perdonareu.

—Ara que PP i PSOE han reobert el debat sobre l'estat de les autonomies, creieu que la transició s'ha completat, o encara no s'ha produït íntegrament la descentralització que aleshores es pactà?

—No s'ha produït res. Crec que hi ha moltes institucions per tocar.

—Per què existeixen ministeris com el de Cultura, Educació o Sanitat, si les competències han estat transferides a les comunitats?

—Evidentment, és així. Són estructures inútils que xuclen molts diners i mantenen ociosos molts funcionaris.

—I per què es paguen amb diner públic televisions autonòmiques en llengua espanyola si ja hi ha TVE?

—Hi ha sis televisions de comunitats autònomes que viuen del dèficit de la comunitat, i que ningú no ha gosat tancar. La televisió de Castella - la Manxa és intocable, tot i que no tingui ni el mínim interès com a mitjà de comunicació.

Gemma Aguilera